Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2362

10.10.2024

# RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2024/2362

## z dne 11. aprila 2024

## s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije (sedaj Skupno podjetje za čipe) za proračunsko leto 2022

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Skupnega podjetja za ključne digitalne tehnologije za proračunsko leto 2022,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0101/2024),

A. ker je bilo Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije (v nadaljnjem besedilu: skupno podjetje) s sedežem v Bruslju ustanovljeno novembra 2021 za obdobje do 31. decembra 2031 v okviru programa Obzorje Evropa z Uredbo Sveta (EU) 2021/2085 ([1]);

B. ker je Skupno podjetje KDT nadomestilo in nasledilo Skupno podjetje Elektronske komponente in sistemi za evropski vodilni položaj (ECSEL), ki je bilo ustanovljeno maja 2014 v okviru programa Obzorje 2020 z Uredbo Sveta (EU) št. 561/2014 ([2]) za obdobje do 31. decembra 2024; ker je Skupno podjetje ECSEL 26. junija 2014 nadomestilo in nasledilo Posvetovalni svet Evropske pobude za nanoelektroniko in Skupno podjetje za napredne raziskave in tehnologijo za vgrajene inteligentne sisteme;

C. ker je Skupno podjetje KDT javno-zasebno partnerstvo, usmerjeno v raziskave in inovacije na področju ključnih digitalnih tehnologij, ki so bistvene za konkurenčni vodilni položaj Evrope v digitalnem gospodarstvu, zlasti v sektorju elektronskih komponent in sistemov;

D. ker so njegovi ustanovni člani: Unija, ki jo zastopajo Komisija, sodelujoče države in tri panožna združenja (in sicer Evropsko združenje za povezovanje energetskega sistema, Združenje za evropske dejavnosti na področju nanoelektronike in evropsko tehnološko združenje Inside Industry Association), ki predstavljajo deležnike s področja mikro- in nanoelektronike, pametnih integriranih sistemov in vgrajenih ali kibernetsko-fizičnih sistemov;

E. ker je bilo julija 2023 v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2023/1782 ([3]) Skupno podjetje KDT spremenjeno v Skupno podjetje za čipe; ker je v skladu s to spremembo okrepljena naloga Skupnega podjetja za čipe spodbujati razvoj inovativnih polprevodniških tehnologij naslednje generacije in krepiti evropske zmogljivosti za proizvodnjo čipov v okviru pobude Čipi za Evropo; ker se bodo zato prispevki Unije za Skupno podjetje KDT z 1,8 milijarde EUR povečali na 4,2 milijarde EUR, pri čemer se bo 2,7 milijarde EUR financiralo iz programa Obzorje Evropa in 1,5 milijarde EUR iz programa Digitalna Evropa;

F. ker bi moralo Skupno podjetje KDT zaradi povečanja preglednosti v svojih letnih zaključnih računih razkriti ustrezne informacije o prispevkih članov na ravni programa; ker bi moralo za vsak program, v okviru katerega deluje, do konca leta po kategorijah članov predložiti vse ustrezne informacije, vključno s pogodbenimi ciljnimi vrednostmi za prispevke, določenimi za zadevni program, višino prejetih prispevkov in obsegom pravnih obveznosti; ker bi moralo Skupno podjetje KDT še naprej izboljševati preglednost;

([1]) Uredba Sveta (EU) 2021/2085 z dne 19. novembra 2021 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 219/2007, (EU) št. 557/2014, (EU) št. 558/2014, (EU) št. 559/2014, (EU) št. 560/2014, (EU) št. 561/2014 in (EU) št. 642/2014 (UL L 427, 30.11.2021, str. 17).
([2]) Uredba Sveta (EU) št. 561/2014 z dne 6. maja 2014 o ustanovitvi Skupnega podjetja ECSEL (UL L 169, 7.6.2014, str. 152).
([3]) Uredba Sveta (EU) 2023/1782 z dne 25. julija 2023 o spremembi Uredbe Sveta (EU) 2021/2085 o ustanovitvi skupnih podjetij v okviru Obzorja Evropa v zvezi s Skupnim podjetjem za čipe (UL L 229, 18.9.2023, str. 55).

**Splošno**

1. je seznanjen s spremembami obsega proračuna skupnega podjetja, ki so v veliki meri odvisne od faze izvajanja večletnih programov za raziskave in inovacije, ki jih izvaja;

2. pozdravlja prispevek Skupnega podjetja KDT k okrepitvi strateške avtonomije EU v sektorju elektronskih komponent in sistemov;

3. ugotavlja, da je Skupno podjetje KDT prve razpise za zbiranje predlogov v okviru programa Obzorje Evropa začelo objavljati že konec leta 2021; poleg tega proračun za leto 2022 zajema proračun za prevzem obveznosti za razpise za zbiranje predlogov v okviru programa Obzorje Evropa, načrtovane za leto 2022, in proračun za plačila s tem povezanega predhodnega financiranja;

**Proračunsko upravljanje in finančno poslovodenje**

4. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da zaključni račun Skupnega podjetja KDT v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja njegov finančni položaj na dan 31. decembra 2022 ter njegov poslovni izid, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu z njegovo finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije; ugotavlja tudi, da so transakcije, povezane z letnim zaključnim računom, v vseh pomembnih pogledih zakonite in pravilne;

5. ugotavlja, da je razpoložljivi proračun za leto 2022 znašal 261,4 milijona EUR v odobritvah za prevzem obveznosti (v primerjavi z 214,0 milijonov EUR v letu 2021) in 222,2 milijona EUR v odobritvah plačil (v primerjavi s 199,3 milijona EUR v letu 2021) ([4]); poleg tega ugotavlja, da je izvrševanje proračuna doseglo 100 % pri odobritvah za obveznosti in 55 % pri odobritvah za plačila;

6. ugotavlja, da skupno podjetje v svojem zaključnem računu za leto 2022 ni razkrilo pomembnih informacij o prispevkih članov na ravni programa, ki so potrebne za celostno poročanje o dosežkih skupnega podjetja ob koncu leta; ugotavlja zlasti, da skupno podjetje ni primerjalo prispevkov, ki jih je do konca leta prejelo od vsake kategorije članov v okviru posameznega programa, s ciljnimi vrednostmi za prispevke, ki so bile uradno določene za zadevni program; je tudi seznanjen, da skupno podjetje v tem zaključnem računu ni razkrilo prispevkov sodelujočih držav za skupno podjetje ([5]); poziva ga, naj obravnava ta vprašanja, in pozdravlja njegovo zavezo, da bo zagotovilo informacije, zlasti v zvezi s primerjavo pravnih ciljev zadevnih programov;

7. ugotavlja, da je večino stvarnih prispevkov zasebnih članov Skupnega podjetja KDT treba še potrditi (1 172,5 milijona EUR);

8. ugotavlja, da je Skupno podjetje KDT konec leta 2022 v celoti prevzelo obveznosti za najvišji operativni prispevek Unije v višini 1 169,7 milijona EUR za podpisane sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev v okviru programa Obzorje 2020 in da je treba od tega zneska, za katerega so bile prevzete obveznosti, v prihodnjih letih plačati približno 139,2 milijona EUR (ali 11,9 %) za projekte, ki jih je treba še dokončati;

9. ugotavlja, da so ob koncu leta 2022 po oceni Skupnega podjetja KDT potencialni končni stvarni prispevki zasebnih članov za operativne dejavnosti programa Obzorje 2020 znašali 1 579 milijonov EUR ali 97,6 % minimalne ciljne vrednosti v višini 1 617,5 milijona EUR; ugotavlja, da lahko Skupno podjetje KDT stvarne prispevke zasebnih članov izračuna in potrdi šele po tem, ko skupno podjetje in sodelujoče države izvršijo vsa plačila ter so prejeta vsa potrdila o zaključku projekta in s tem povezana potrdila o računovodskih izkazih; je seznanjen v zvezi s tem, da so potrjeni stvarni prispevki članov iz panoge znašali 406,5 milijona EUR (ali 25 % ciljne vrednosti), glede na to, da je bilo konec leta 2022 zaključeno le omejeno število projektov programa Obzorje 2020;

([4]) Razpoložljivi proračun vključuje neporabljene odobritve proračunskih sredstev iz prejšnjih let, ki jih je skupno podjetje ponovno vneslo v proračun za tekoče leto, namenske prihodke in prerazporeditve v naslednje proračunsko leto.

([5]) Evropsko računsko sodišče – Letno poročilo o skupnih podjetjih EU za proračunsko leto 2022.

10. ugotavlja, da je Računsko sodišče na podlagi sklepov odbora javnih organov Skupnega podjetja KDT o financiranju razpisov za zbiranje predlogov v obdobju 2014–2020 ocenilo, da so sodelujoče države do konca leta 2022 podpisale pogodbene obveznosti v višini 1 106,2 milijona EUR (ali 95 % ciljne vrednosti) in da so od tega zneska prijavile skupne finančne prispevke v višini 495,3 milijona EUR, ki so jih plačale neposredno nacionalnim upravičencem projektov programa Obzorje 2020, ki so jih podprle; je seznanjen, da razlika nastane, ker sodelujoče države stroške projektov pripoznajo in sporočajo skupnemu podjetju šele, ko so projekti programa Obzorje 2020, ki jih podpirajo, zaključeni;

11. ugotavlja, da je bilo izvrševanje proračunskih plačil za dejavnosti programa Obzorje 2020 za leto 2022 slabše, saj so se upravičenci srečevali z naraščajočimi stroški in težavami pri dobavi;

12. je seznanjen s tem, da skupno podjetje za dejavnosti programa Obzorje 2020 ni imelo nobenih novih odobritev za prevzem obveznosti za operativne dejavnosti, saj je zadnji razpis za zbiranje predlogov zaključilo do konca leta 2020; ugotavlja, da se je stopnja izvrševanja odobritev plačil za operativne dejavnosti znižala na 74 % (v primerjavi s 85 % leta 2021), kar je bilo po mnenju skupnega podjetja posledica težav zaradi covida-19, s katerimi so se srečevali upravičenci; poleg tega ugotavlja, da so bile tehnične dejavnosti za precejšnje število tekočih projektov programa Obzorje 2020 zaradi covida-19 in vojaške agresije proti Ukrajini odložene bodisi zaradi pomanjkanja materiala za čipe bodisi zato, ker osebje ni moglo dostopati do razvojnih in testnih objektov, zato je bilo treba te projekte spremeniti ali podaljšati, končna plačila pa odložiti do leta 2023;

13. povzema ugotovitev Računskega sodišča, da bi moralo Skupno podjetje KDT pripraviti časovno opredeljen akcijski načrt za dokončanje izvajanja projektov, odobrenih v prejšnjih večletnih finančnih okvirih;

14. ugotavlja, da je v zvezi z izvajanjem programov Obzorje Evropa Komisija konec leta 2022 zagotovila denarne prispevke v višini 171,1 milijonov EUR, od katerih je Skupno podjetje KDT 42,3 milijonov EUR porabilo za plačila predhodnega financiranja, povezana s prvimi sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev, sklenjenimi v okviru programa Obzorje Evropa;

15. ugotavlja, da je bila ob koncu leta 2022 stopnja izvrševanja v zvezi s proračunom skupnega podjetja za upravna plačila (naslov 2) nizka, saj je znašala 63 %; je seznanjen, da sta bila po navedbah poročila skupnega podjetja o upravljanju proračuna in finančnem poslovodenju za leto 2022 razloga za to odložitev uporabe orodij IT za podporo sistemu centralnega upravljanja finančnih prispevkov in zmanjšanje obsega komunikacijskih dejavnosti;

16. poleg tega ugotavlja, da je zmanjšanje stopnje izvrševanja operativnega proračuna skupnega podjetja posledica vse višjih stroškov in težav pri izvajanju, s katerimi so se srečevali upravičenci, kot posledic krize zaradi covida-19 in vojaške agresije proti Ukrajini;

**Javna naročila in uslužbenci**

17. na podlagi konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih za leto 2022 ugotavlja, da se javna naročila in pogodbe upravljajo v skladu s finančnimi določbami Skupnega podjetja KDT, usklajuje pa jih upravna in finančna ekipa skupnega podjetja;

18. je seznanjen tudi, da je Skupno podjetje KDT, ko gre za dobro finančno poslovodenje in učinkovitost, v največji možni meri uporabilo različne sporazume o ravni storitev, ki jih je že sklenilo z ustreznimi službami Komisije in zasebnimi člani, prav tako pa je uporabljalo tudi medinstitucionalne okvirne pogodbe (kot so storitve in oprema IT, storitve agencijskega osebja, zunanje revizijske storitve);

19. je seznanjen, da je podjetje v letu 2022 izvedlo zelo malo postopkov javnega naročanja, zlasti za naročila nizke vrednosti, in da v tem letu ni bil sprožen noben postopek javnega naročanja, povezan z operativnimi dejavnostmi;

20. ugotavlja, da kadrovski načrt Skupnega podjetja KDT za leto 2022 predvideva 30 začasnih ali pogodbenih uslužbencev in da je bilo konec leta 2022 v skupnem podjetju zaposlenih 25 statutarnih uslužbencev osmih narodnosti (8 BE, 5 FR, 4 ES, 2 BG, 2 EL, 2 RO, 1 IT, 1 PL), od tega 11 moških in 14 žensk;

21. je seznanjen, da je bilo leta 2022 začetih šest postopkov zunanjega zaposlovanja; delovna mesta, ki jih je treba zapolniti v letu 2023: izvršni direktor, korespondent za računovodstvo in finance, programski urad, proračunski referent, finančni pomočnik, vodja sektorja;

22. kar zadeva fluktuacijo zaposlenih, se je vodja oddelka za komuniciranje upokojil 1. aprila 2022, korespondent za računovodstvo je 1. oktobra 2022 prenehal delovno razmerje v Skupnem podjetju KDT, uradnik za proračun 1. novembra 2022 in pogodba izvršnega direktorja se je zaključila 31. oktobra 2022;

**Upravljanje in nadzor**

23. ugotavlja, da je glede odhodkov iz programov Obzorje 2020 in Obzorje Evropa skupna revizijska služba GD RTD Komisije odgovorna za naknadne revizije, za odhodke iz programa Obzorje 2020 (obračuni in končna plačila) pa je Skupno podjetje KDT poročalo o reprezentativni stopnji napake v višini 2,6 % in stopnji preostale napake v višini 0,8 % ([6]); ugotavlja, da za program Obzorje Evropa naknadne revizije še niso bile opravljene, saj bodo prva vmesna plačila po pričakovanjih izvršena šele leta 2024;

24. je seznanjen, da je Računsko sodišče zaradi ocene kontrol operativnih plačil skupnega podjetja revidiralo naključno vzorčena plačila iz programa Obzorje 2020, izvršena v letu 2022, in sicer na ravni končnih upravičencev ([7]); ugotavlja, da Računsko sodišče pri vzorčenih upravičencih Skupnega podjetja KDT ni odkrilo napak ali slabosti pri kontrolah;

25. pozdravlja, da je Skupno podjetje KDT sicer spremljalo projekte na podlagi tveganja v skladu z osnovnim scenarijem Komisije ter opravilo oceno tveganja malih in srednjih podjetij in novih udeležencev, vendar še ni pripravilo notranjih smernic za konsolidacijo procesov; je seznanjen, da so pri Skupnem podjetju KDT sodelujoče države za upravičence, ki delujejo na njihovem ozemlju, izvedle podrobne predhodne kontrole upravičenosti projektnih stroškov, prijavljenih za nacionalno sofinanciranje, kar je ublažilo tveganje napak pri plačilih nepovratnih sredstev;

26. z zadovoljstvom ugotavlja, da so sodelujoče države s Skupnim podjetjem KDT tesno sodelovale in ga pravočasno obvestile o odkritih večjih napakah, nepravilnostih in prijavljenih stečajih; poleg tega je seznanjen, da se je v nasprotju z drugimi skupnimi podjetji 90-odstotni prag za predhodno financiranje pri Skupnem podjetju KDT uporabljal na ravni upravičencev, vsakršna sprememba stroškovnega proračuna med člani konzorcija pa je pomenila tudi obvezno spremembo sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev. ugotavlja, da je Skupno podjetje KDT nadzorovalo izpolnjevanje teh specifičnih meril izven programa Compass ([8]), projektni referenti pa so opravljali standardizirane ročne preglede z uporabo Excelovih preglednic;

27. se strinja z Računskim sodiščem, da bi moralo skupno podjetje pripraviti notranje praktične smernice o tem, kako izvajati spremljanje na podlagi tveganja na ravni projektov in upravičencev in kako naj uslužbenci uporabljajo modul za obvladovanje tveganj, ki je na voljo v orodju Compass;

28. poziva skupno podjetje, naj odpravi pomanjkljivosti pri uporabi okrepljenega orodja za spremljanje;

29. ugotavlja, da po navedbah Računskega sodišča v okviru Skupnega podjetja EuroHPC posebni kontrolni ukrepi, povezani z ugotovljenimi tveganji, niso bili opredeljeni ali pa rok za njihovo izvedbo ni bil določen; je seznanjen, da po izteku določenega roka oznaka za okrepljeno spremljanje ni bila niti obnovljena niti odstranjena; poleg tega ugotavlja, da uslužbenec po izvedbi nadzornih ukrepov ni ponovno ocenil stopnje tveganja;

30. se strinja z oceno Računskega sodišča, da bi moralo skupno podjetje zagotoviti, da vse ukrepe okrepljenega spremljanja spremljajo posebni kontrolni ukrepi, ciljno usmerjeni v ugotovljena tveganja, in da se ti ukrepi spremljajo v vnaprej določenem roku;

([6]) Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih Skupnega podjetja KDT za leto 2022, poglavje 4.1.1.1.

([7]) V zvezi s transakcijami za izplačila nepovratnih sredstev, preizkušenimi pri upravičencih, je prag za poročanje o količinsko opredeljivih napakah 1 % revidiranih stroškov.

([8]) Sistem Komisije za elektronska nepovratna sredstva.

**Spremljanje upoštevanja opažanj iz prejšnjih let**

31. ugotavlja, da so „opažanja“ v posebnih letnih poročilih Skupnega podjetja KDT dejansko „priporočila Računskega sodišča, ki niso časovno določena“; ugotavlja, da Računsko sodišče vsako leto spremlja ta opažanja in oceni njihov status kot „odprta“ ali „zaključena“;

32. ugotavlja, da je Računsko sodišče v letu 2021 izdalo tri opažanja, od katerih sta dve zaključeni; odprto opažanje je povezano s potrebo po zaposlitvi več osebja, da bi do leta 2025 dosegli načrtovano število 50 statutarnih uslužbencev, saj bo skupno podjetje v novem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 izvedlo projekte v vrednosti približno 10,9 milijard EUR.